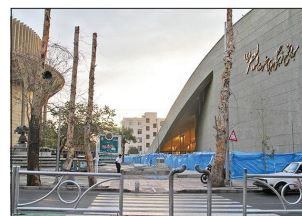

زیر سایه گلدسته‌ها

از نورهای رنگی مسجد نصیرالملک شیراز گرفته تا کاشی‌کاری‌های فیروزه‌ای مسجد شیخ لطف‌الله اصفهان، مساجد تاریخی با معماری ویژه و بناهایی که استادانه تزئین شده‌اند، مقاصد مهمی در گردشگری مذهبی محسوب می‌شوند. در محله‌های مختلف پایتخت هم مساجد تاریخی و تماشایی متعددی وجود دارند که نه فقط به‌عنوان عبادتگاه، بلکه به‌عنوان جاذبه‌ای مذهبی مورد توجه قرار می‌گیرند؛ از مسجد ۸۰۰ ساله دولاب گرفته تا مساجدی با معماری مدرن و متفاوت. این شماره از «روز هفتم» راهنمای گشت و گذار زیر سایه گنبد‌ها و گلدسته‌ها در روز جهانی مساجد است.

مسجد تئاتر شهر

معرفی مسجد ولیعصر (عج) معماری مدرن و خاصی دارد. این عبادتگاه هیچ‌گونه گنبد و گلدسته‌ای ندارد و نمادهای آشنای مساجد در نمای بیرونی آن دیده نمی‌شود.

نشانی چهارراه ولیعصر^۴

نمای موج مانند

نمای مسجد حضرت ولیعصر (عج) موج مانند است. طراحان این مکان مذهبی، زوج خوش ذوقی به نام‌های رضا دانشمیر و کاترین اسپریدونوف هستند که قبل‌تر با ساخت سینمای ملت شناخته شده بودند. معماران این بنا، مسجد ولیعصر را در فضایی به مساحت ۳۸۵۵ مترمربع و در ۷ طبقه و ۳۲ متر ارتفاع ساخته‌اند و آن را طوری طراحی کرده‌اند که ۲۰ متر از ارتفاعش زیر سطح زمین است. معماران مسجد طراحی آن را هماهنگ با محیط اطراف انجام داده‌اند. ظاهر این مسجد ساده و بی‌آلایش است. در این مجموعه در کنار اقامه نماز، مراسم و نشست‌های مذهبی هم برگزار می‌شود. اگر با دقت بیشتری به مسجد ولیعصر (عج) نگاه کنید، متوجه خواهید شد که دارای پنجره‌هایی کوچک و باریک است که هیچ شباهتی به مساجد سبک ایرانی ندارند. وجود چنین پنجره‌هایی چهره مسجد را شبیه به امواج کرده‌اند که برای یک عبادتگاه طرحی کاملاً مدرنی محسوب می‌شود. مسجد ولیعصر (عج) هیچ‌گونه گنبد یا گلدسته‌ای ندارد و به‌دلیل معماری خاص خود در سال ۹۷ شمسی نامزد جشنواره جهانی معماری آمستردام هلند شد.

بعضی از مساجد تهران ویژگی‌های منحصر به فردی دارند

مساجدی با معماری متفاوت

این مساجد جدا از به رخ کشیدن معماری اسلامی-ایرانی، در نوع خود بی‌نظیر است. مساجد دانشگاه تهران، الجواد (ع)، قدس شهرک غرب، ۷۲ تن میدان آزادی و حضرت ولیعصر (عج) تأثیر شهر از جمله مساجد خاص و متفاوت تهران هستند که در این گزارش معرفی کرده‌ایم.

✓ **مژگان مهربانی** از نخستین مسجد بدون مناره در تهران تا مسجیدی با گنبد عدسی شکل. از بین صدها مسجد تهران بعضی از آنها معماری خاص و منحصر به فردی دارند. این مساجد علاوه بر محلی برای عبادت، به جاذبه‌ای دیدنی برای بازدیدکنندگان تبدیل شده‌اند. نمای ظاهر یا ساختار درونی

مسجد دانشگاه تهران

معرفی مسجد دانشگاه تهران در سال ۱۳۴۵ به درخواست دانشجویان و با حضور ایوب خان، رئیس‌جمهور وقت پاکستان افتتاح شد.

نشانی خیابان انقلاب، خیابان قدس

ویژگی گنبد عدسی شکل

معماری دوره سلجوقیان

نمای این مسجد تلفیقی از معماری سنتی ایرانی و مدرن است. مسجد ۱۸۰۰ مترمربع مساحت دارد که نیمی از آن به شبستان و نیم دیگر به صحن مسجد اختصاص دارد. زیرسازی بنا از سنگ اصفهان و گنبد آن به شکل عدسی است. نمای این مسجد برگرفته از معماری دوره سلجوقیان است. این مسجد ۲ مناره به ارتفاع ۴۰/۲۸ متر دارد که تمام آن با سنگ تراورتن پوشیده شده و عبارت «الملک‌الله» روی آنها نقش بسته است.

مسجد الجواد^۵

معرفی ساختمان مسجد الجواد (ع) در سال ۱۳۴۱ توسط مهندس ابراهیمی طراحی و ساخته شده و نخستین مسجد مدرن ایرانی است.

نشانی ضلع جنوب شرقی میدان هفتم تیر

ویژگی گنبد و مناره ندارد.

مسجد قدس

معرفی نمای مسجد قدس شهرک غرب به شکل هرم است و در طراحی آن از المان‌های پست‌مدرن بهره گرفته شده است.

نشانی شهرک غرب، بلوار سعادت‌آباد، بلوار دریا

ویژگی الگوی معماری شبیه مسجد فیصل پاکستان

مسجد ۷۲ تن

معرفی مسجد ۷۲ تن با مساحت ۱۲۰۰ مترمربع در ۴ طبقه با ظرفیت ۶۵۰ نفر ساخته شده است.

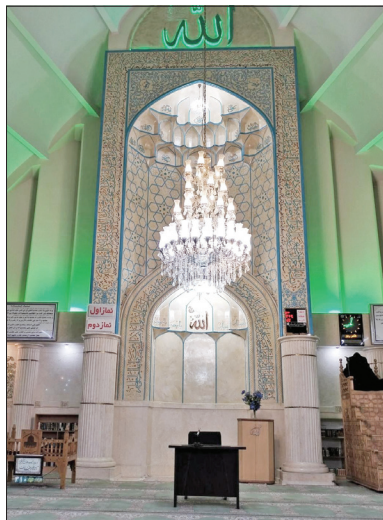
نشانی میدان آزادی

ویژگی استفاده از شکل هندسی قوس و قزح

زمین به نام ۷۲ تن

واقع شدن مسجد ۷۲ تن در ورودی غرب پایتخت باعث شده دسترسی مردم به آن آسان باشد. شبستان و سالن اجتماعات ویژه بانوان و آقایان در طبقات اول و دوم قرار گرفته و طبقات سوم و چهارم به فعالیت‌های فرهنگی این مسجد مربوط می‌شود. در معماری این مسجد از طراحی اسلامی-ایرانی کمک گرفته شده و همین شاخصه مهم مسجد به شمار می‌آید. در تزئینات مسجد نام شهدای ۷۲ تن به کار رفته و در عین سادگی می‌توان اوج ظرافت و زیبایی را دید.

شبیه مسجد فیصل

در معماری مسجد قدس، گنبد به مفهوم گنبد‌های سنتی و معمول وجود ندارد اما در طراحی آن از اشکال هندسی استفاده شده تا معماری اسلامی در گنبد آن مشخص باشد. معماری منحصر به فرد این مسجد باعث شده که در زمره مساجد مدرن و خاص تهران قرار بگیرد. این مسجد براساس الگویی از مسجد «فیصل» پاکستان ساخته شده که از زیباترین و بزرگ‌ترین مساجد آسیا محسوب می‌شود.

● نشانی: شیراز، خیابان لطفعلی خان زند

معرفی: مسجد نصیرالملک نام یکی از دیدنی‌های پرآوازه شیراز است که در محله‌ای قدیمی به نام گود عربان قرار دارد. این شاهکار معماری ایرانی-اسلامی در همان ابتدا که به در چوبی آن می‌رسید با کاشی‌کاری گل سرخ و گل زنبق شیراز و مقرنس‌ها توجه شما را به خود جلب می‌کند. آنچه در این بنا بسیار به چشم می‌آید، استفاده از کاشی‌های صورتی‌رنگ است و همین مسئله باعث شده تا لقب مسجد صورتی را به آن بدهند. این مسجد با شیشه‌های رنگی پس از گذشت بیش از ۱۵۰ سال هنوز هم برای عبادت مردم مورد استفاده قرار می‌گیرد.

**مسجد
نصیرالملک
شیراز**